dr hab. Bogusław Ulijasz
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie
Instytut Prawa i Ekonomii Społecznej

Kraków, 15.02.2022

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
mgr. Patryka Masłowskiego
pt. ***„Organizacja i funkcjonowanie sportu w Polsce – zagadnienia administracyjnoprawne”,***
ss. 286

promotor – dr hab. Marta Pomykała, prof. PRz

I. Podstawa wykonania recenzji

Recenzję opracowano na podstawie Uchwały nr 60/2021/RD Rady Naukowej Dyscypliny nauki prawne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 16 grudnia 2021 roku dotyczącej sporządzenia przeze mnie recenzji przedmiotowej dysertacji.

II. Wybór tematu rozprawy oraz problemy badawcze

Przedłożona do recenzji dysertacja doktorska została poświęcona tematyce organizacji i funkcjonowaniu sportu w Polsce - zagadnienia administracyjnoprawne.

Temat jest zagadnieniem nie zgłębianym wieloaspektowo, co pozostawia szerokie możliwości ujęcia przedmiotowego zagadnienia z czego Autor skwapliwie i dogłębnie skorzystał.

Autor skupia się na analizie problematyki dotyczącej administracyjnoprawnych uwarunkowań organizacji oraz funkcjonowania sportu w Polsce, co należy uznać za wybór ważny i aktualny. Na uwagę zasługuje fakt, że tematyka prawa sportowego nie została przez doktrynę w Polsce szeroko przeanalizowana mimo jej dużego znaczenia dla funkcjonowania państwa i społeczeństwa.

Problematyka prawa sportowego w ujęciu administracyjnoprawnym stanowi doniosły obszar badawczy w zakresie nauk prawnych, z uwagi na stale zmieniający się obszar regulacji w zakresie m.in. uprawnień i obowiązków podmiotów działających w sferze sportu. Jak pisze

Autor głównym problemem pracy jest pytanie o wpływ na organizację, funkcjonowanie oraz rozwój polskiego sportu jaki mają organy administracji rządowej i administracji samorządowej, a także funkcjonowanie i rozwój podmiotów prowadzących i wspierających działalność sportową.

Autor dokonuje prawnej analizy i próby udzielenia odpowiedzi na pytanie czy obecny kształt regulacji w tym zakresie pozwala na faktyczną efektywną realizację uprawnień i obowiązków tych podmiotów w sferze sportu. W zbadaniu i znalezieniu odpowiedzi na postawione pytanie służą Autorowi szczegółowe problemy badawcze, gdzie skupił się na próbie znalezienia odpowiedzi na pytania:

1. Czym jest „sport" oraz „dyscyplina sportu"?
2. W jaki sposób ewaluowało w Polsce prawodawstwo w zakresie organizacji sportu?
3. Jaką rolę w funkcjonowaniu oraz rozwoju sportu odgrywają organy administracji rządowej oraz samorządowej?
4. Czym jest działalność sportowa?
5. Jaki jest status prawny podmiotów wykonujących działalność sportową?
6. Czym jest bezpieczeństwo w sporcie?
7. Czy obecnie obowiązujące regulacje umożliwiają skuteczne przeciwdziałanie rożnego rodzaju zagrożeniom w obszarze sportu?

Doktorant słusznie zwraca uwagę, że tematyka rozprawy ściśle wpisuje się w aktualne problemy współczesnych regulacji dotyczących sportu. W benedyktyński sposób omawia akty normatywne, komentarze oraz akty prawa międzynarodowego. Autor szczegółowo analizuje akty prawa wewnętrznego podmiotów prowadzących działalność sportową oraz podmiotów wspierających sport. Na pozytywną uwagę zasługuje również sięgnięcie przez doktoranta do artykułów publikowanych w fachowych czasopismach naukowych. Swoje rozważania autor oparł o najważniejsze opracowania z zakresu prawa administracyjnego oraz prawa sportowego. Punktem wyjścia do rozważań podjętych w rozprawie doktorskiej były unormowania ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie, ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 roku o zwalczaniu dopingu w sporcie, a także analiza aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień określonych w przytoczonych ustawach i orzecznictwa.

Na uwagę zasługuje, fakt, iż problem badawczy omawiany przez Autora przedmiotowej dysertacji stanowi konsekwencję praktycznej analizy zagadnienia. Faktem jest, że na przestrzeni lat przeobrażenia społeczno – prawne spowodowały, że problematyka prawa

sportowego w kontekście wykonywania zadań ustawowo nałożonych na organy publiczne nabrała szczególnie istotnego znaczenia. W szczególności w zakresie wpływu regulacji prawnych na efektywną realizację uprawnień i obowiązków m.in. podmiotów publicznych w sferze sportu.

Omówienie głównego problemu badawczego zostało oparte i skonkretyzowane przez sformułowanie szczegółowych, pytań badawczych stanowiących w pewien sposób argumentację wspierającą główną hipotezę. Wybierając literaturę autor chciał jak najszerzej porównać i ocenić obecny stan prawny oraz współczesne poglądy, a także przedstawić ujęcie historyczne. Oprócz publikacji naukowych w badanym obszarze, istotna była analiza regulacji prawnych stanowiących o przedmiocie rozprawy. W ocenie recenzenta Autor pracy dokonał poprawnej i wyczerpującej kwerendy materiałów niezbędnych do przedmiotowej dysertacji. Doktorant zaprezentował solidny warsztat naukowy oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, zawiera wyczerpującą prezentację wszystkich rodzajów działalności orzeczniczej w sprawach dotyczących sportu. Co istotne, wnioski oparte zostały nie tylko na literaturze przedmiotu, ale bazują również na doświadczeniach podmiotów stale stosujących ustawę.

III. Struktura pracy

Przedstawiona do oceny dysertacja mgra Patryka Masłowskiego, zawiera w swej strukturze: wykaz skrótów, wstęp, pięć rozdziałów, wnioski końcowe oraz bibliografię. Struktura pracy odpowiada określonym we wstępie zamierzeniom badawczym, sprowadzającym się do odpowiedzi na postawione pytania, koncentrujące się wokół problematyki dotyczącej administracyjnoprawnych uwarunkowań organizacji oraz funkcjonowania sportu.

Rozdział pierwszy zatytułowany: *„Geneza i rozwój sportu”*, stanowi wprowadzenie do problematyki organizacji i funkcjonowania sportu. Rozdział ten koncentruje się wyjaśnieniu, porównaniu oraz przeanalizowaniu w ujęciu legislacyjnym podstawowych pojęć z zakresu sportu. Autor podejmuje próbę definiowania pojęcia „dyscyplina sportu”, a także dokonuje podziału dyscyplin sportu. W ocenie recenzenta ta próba zasługuje na szczególnie pozytywną ocenę. Ponadto doktorant zwraca uwagę na historię prawno-organizacyjną rozwoju sportu w Polsce omawiając jego etapy oraz dokonując charakterystyki źródeł prawa międzynarodowego, unijnego oraz krajowego, które w swojej treści zawierają zagadnienia odwołujące się do

organizacji oraz funkcjonowania sportu. Co więcej autor snuje rozważania nad problematyką dotyczącą kształtowania się nowej gałęzi prawa polskiego, określanej jako prawo sportowe.

W rozdziale pierwszym Autor przedstawiając rys historyczny zwrócił uwagę, że na rozwój prawno – organizacyjnego wpływa, także sytuacja społeczna. Jak pisze Autor (str. 34) wybuch w 1939 roku II wojny światowej spowodował, że właśnie inicjatywy sportowe miały charakter konspiracyjny, czego konsekwencją był spontaniczny charakter działań np. rozgrywki piłkarskie, które odbywały się w okupowanym Krakowie.

Rozdział drugi pt.: *„Podmioty administracji publicznej wykonujące zadania w zakresie sportu w Polsce"*, poświęcony został pozycji prawnej oraz roli poszczególnych organów administracji publicznej, jaką pełnią one w obszarze sportu. Autor przybliża podstawowe zasady oraz strukturę administracji publicznej. Doktorant określa zadania i kompetencje ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, wojewody oraz organów samorządu terytorialnego, a także zwraca uwagę na rolę jaką organy administracji publicznej pełnią w rozwoju i funkcjonowaniu sfery sportu. Na pozytywną uwagę zasługuje, fakt, iż Autor w przedmiotowym rozdziale zaczyna od wyjaśnienia pojęcia administracji publicznej, jej struktur i zadań, omawia cechy i funkcje jakie administracja publiczna ma spełnić (str.54), a także wyjaśnia pojęcie organów administracji publicznej, co pozwala na pewne usystematyzowanie w zakresie struktur administracyjno – prawnych funkcjonujących na płaszczyźnie prawa sportowego. W podsumowaniu rozdziału wyciąga stosowne wnioski, które prowadzą do konkluzji, że administracja publiczna, a w szczególności organy administracji publicznej które wykonują określone ustawowo zadania odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu się praktyki prawa sportowego, a także bezpieczeństwa imprez masowych.

Rozdział trzeci zatytułowany: *„Podmioty prowadzące działalność sportową"*, koncentruje się na pozycji prawnej oraz zadaniach jakie w obszarze sportu spoczywają na podmiotach prowadzących działalność sportową. Autor definiuje pojęcie „prowadzenie działalności sportowej" i na jego podstawie określa katalog podmiotów prowadzących działalność sportową, a także dokonuje ich charakterystyki oraz ocenia rolę jaką podmioty te odgrywają w rozwoju sportu. Ponadto doktorant snuje rozważania na temat oceny kierunków zmian o charakterze organizacyjnym i instytucjonalnym, jakie powinny w przyszłości nastąpić w odniesieniu do wymienionych wyżej podmiotów.

W rozdziale IV, zatytułowanym *Podmioty wspierające działalność sportową,* w pierwszej kolejności skupia się na definicji wsparcia działalności sportowej oraz na statusie prawnym podmiotów udzielających takiego wsparcia. Dalsza część wywodu poświęcona została konkretnym podmiotom wspierającym działalność sportową - zarówno olimpijską jak i

nieolimpijską - a także trudniącym się walką ze zjawiskiem dopingu oraz sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości w sporcie, a zatem PKOl, PKPara, PKSN, POLADA, PLAD oraz TAS.

W rozważaniach rozdziału V - ostatniego - pt. *Wybrane aspekty bezpieczeństwa w sporcie*, znalazło się szczegółowe opracowanie poświęcone zakreśleniu ram pojęcia bezpieczeństwa w sporcie. W dalszej części rozważań poruszono kwestię badań lekarskich jako jednego z czynników mających istotny wpływ na bezpieczeństwo w sporcie, a także problematykę bezpieczeństwa masowych imprez sportowych poprzez omówienie wybranych zagrożeń oraz analizę unormowań prawnych poświęconych przedmiotowemu zagadnieniu, w tym także przepisów dotyczących bezpieczeństwa meczu piłki nożnej. W końcowej części rozdziału skupiono się natomiast na problemie dopingu w sporcie.

Zwieńczeniem pracy jest zakończenie, w którym autor podsumowując wyniki swych badań pochlebnie wypowiada się na temat kierunku zmian regulacji prawnych poświęconych przedmiotowym zagadnieniom, zauważając jednak, że w odniesieniu do powszechności sportu w codziennej rzeczywistości temat jego organizacji oraz funkcjonowania z punktu widzenia prawno-naukowego nadal nie został wyczerpany. Stworzony przez autora schemat pracy jest logiczny i spójny co w konsekwencji prowadzi do wyciągania trafnych wniosków i udowadniania tez postawionych na wstępie.

IV. Metodologia pracy

Wykorzystane przez autora metody badawcze są adekwatne do opracowań z zakresu prawa.

Autor wykorzystał metodę dogmatyczna – prawną, której przedmiotem jest analiza treści prawa, jak również literatury w badanym obszarze. Do najważniejszych celów tej metody badawczej jest poszukiwanie odpowiedzi na zadane pytanie, refleksja nad praktyką stosowania norm, kształtowanie pojęć oraz formułowanie wniosków, co w prezentowanej pracy zostało dokonane.

Metoda historyczna zastosowana przez Autora służyła zobrazowaniu funkcjonowania regulacji prawnych oraz ukazaniu ewolucji prawa sportowego w kontekście zmian społecznych. Konieczna stała się refleksja nad wpływem, wzajemnymi relacjami pomiędzy organami administracji publicznej na przestrzeni lat na efektywność realizacji prawa sportowego.

W odniesieniu do zagadnienia pojęcia bezpieczeństwa w sporcie zastosowano metodę statystyczną. Stosując metodę statystyczną dobrze jest ją zilustrować w formie tabelarycznej, bądź wykresu co pozwala na bardziej przejrzystą formę prezentowanych wniosków.

V. Strona formalna i językowa pracy

Rozprawa została napisana w języku polskim, w stylu właściwym dla dysertacji naukowej. Język rozprawy zawiera merytoryczne zwroty, jednocześnie pozostaje przystępny również dla czytelnika, który nie jest ekspertem z danej dziedziny.

Zaproponowany układ pracy zasadniczo nie budzi zastrzeżeń. Rozdziały zostały usystematyzowane w poprawny sposób.

Należy zauważyć, że Autor zachował odpowiednią symetrię pomiędzy obszernością poszczególnych rozdziałów, co świadczy o umiejętnościach metodologicznych. Struktura pracy zasługuje na ocenę pozytywną i w pełni odpowiada należytemu przedstawieniu problemu badawczego, zaś układ pracy jest klarowny i logiczny. Wstęp dysertacji jest bardzo obszerny i zawiera w zasadzie wszystkie elementy, które są niezbędne w tego typu opracowaniach.

Wstęp składa się z siedmiu stron, w którym autor niejako uzasadnia wybór tematu, przedstawia tezy badawcze, a także wprowadza czytelnika w metodologię badań i przedstawia problematykę zawartą w poszczególnych rozdziałach.

Każdy rozdział posiada jasno wyodrębnione „wprowadzenie" oraz „podsumowanie". Dobór i wykorzystanie źródeł należy uznać za właściwe. Bibliografia robi dobre wrażenie, warto podkreślić różnorodność oraz ilość dobranych aktów prawnych i opracowań. Bibliografia została podzielona na literaturę, wykaz aktów prawa międzynarodowego, wykaz aktów prawa krajowego, a następnie orzecznictwo. Bibliografia pracy jest więc adekwatna do podjętej tematyki. W wykazie orzecznictwa zabrakło pewnej chronologii orzeczeń, co dawałoby większa przejrzystość, jednak jest to uwaga raczej techniczna, która nie wpływająca w żaden negatywny sposób na dysertację.

VI. Podsumowanie

Podsumowując recenzowaną rozprawę należy stwierdzić, że prezentowana tematyka została ujęta w sposób błyskotliwy i wyczerpujący. Dysertacja zawiera ciekawe i syntetyczne wnioski, a autor poprawnie zrealizował temat pod względem merytorycznym. Należy podkreślić umiejętność prowadzenia przez Doktoranta pracy naukowej, dobrania literatury przedmiotu oraz orzecznictwa. Praca stanowi samodzielne rozwiązanie problemu naukowego,

gdyż Doktorant wykazał się umiejętnością identyfikacji problemów badawczych oraz formułowania celów badań. Ponadto w wyczerpujący sposób została przeprowadzona analiza literatury przedmiotu oraz wskazanych źródeł.

Ogólnie Autor wykazuje się bardzo dobrą znajomością podjętej tematyki, swobodnie porusza się w literaturze przedmiotu, podjętych badań.

Konkludując z pełnym przkonaniem stwierdzam, że rozprawa doktorska Pana mgr Patryka Masłowskiego pt. „Organizacja i funkcjonowanie sportu w Polsce – zagadnienia administracyjnoprawne", przygotowana pod kierunkiem dr hab. Marty Pomykały, prof. PRz prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną Kandydata w dyscyplinie oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, zaś przedmiotem rozprawy jest oryginalne rozwiązanie problemu badawczego, a zatem spełnia ona warunki określone w art. 187 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1618, z późn. zm.). Opowiadam się za dopuszczeniem Kandydata do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Bogusław Ulijasz